

WEEK VAN DE KLASSIEKEN

Coen Simon

PLEIDOOI TEGEN ENTHOUSIASME

Als waarheid
een kwestie
van smaak wordt

Hoe meer we factchecken hoe minder we de feiten vertrouwen. 'Uit onderzoek blijkt' is een sleets geworden autoriteitsargument en 'evidence-based' is een marketing tool.

De retorica, de macht van het woord, is sinds de klassieke oudheid ingezet om een overtuiging kracht bij te zetten, maar wat gebeurt er als er achter de retorische middelen geen waarachtige overtuiging meer schuilgaat? Wat als van de drie Aristotelische pijlers van de welsprekendheid, de redelijkheid (logos) en de deugdelijkheid (ethos) het moeten afleggen tegen louter pathos?

Een gloedvol pleidooi tegen enthousiasme.

Coen Simon (1972) is schrijver, kinderboekenschrijver, filosoof en medeoprichter van de filosofische denktank Nieuw Licht. Zijn essays in *NRC*, *de Correspondent* en *Trouw* zijn spraakmakend in het publieke debat. In 2012 won hij de Socrates Wisselbeker voor het beste filosofieboek met *En toen wisten we alles*. De jury schreef: 'In een bedrieglijk lichtvoetige stijl behandelt hij de ongemakken en eigenaardigheden van het moderne leven.' Zojuist verscheen zijn *Pleidooi tegen enthousiasme. Als waarheid een kwestie van smaak wordt*.

Dinsdag 31 maart 2020 Tresoar, Boterhoek 1 Leeuwarden
Aanvang 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur. Entree € 5,=
Reserveren is aan te bevelen. Zonder reservering is er geen
garantie op een plaats. info@filosofie.frl

Kim Beerden

EXTRA

WOENSDAGMIDDAG 1 APRIL

WEEK VAN DE
KLASSIEKEN

Op woensdagmiddag 1 april komt dr. Kim Beerden in Tresoar spreken in het kader van de Week van de Klassieken.

Kim Beerden is universitair docent te Leiden. Alle leerlingen en docenten die geïnteresseerd zijn in de Klassieken zijn dan uitgenodigd om te komen luisteren en zeker ook om met elkaar in gesprek te gaan.

De middag is ook kosteloos toegankelijk voor andere geïnteresseerden, zoals bezoekers van het Filosofiecafé Fryslân.

Wel graag opgeven bij info@filosofie.frl

Menselijk is de wereld niet omdat ze door mensen vervaardigd is, maar ze wordt pas menselijk als ze onderwerp van gesprek is.

Hannah Arendt

filosofiecafé
FRYSLÂN
INSPIRATIE

TRESOAR
20 00 UUR

GYSBERT JAPICX SEAL
ZAAL OPEN 19 30 UUR

28 JANUARI 2020
HANS DOODKORTE

18 FEBRUARO 2020
JAN WARNDORFF

31 MAART EN 1 APRIL 2020
WEEK VAN DE KLASSIEKEN
COEN SIMON EN KIM BEERDEN

19 MEI 2020
RON MUIJZER

TRESOAR TUMBA

HUMANISTISCH VERBAND

emonstranten
Gemeente Leeuwarden

BRONNEN VAN INSPIRATIE

Het is voor mij begonnen met de beoefening van martial arts tijdens de jaren van mijn adolescentie. Aanvankelijk onbewust van de diepe invloed van het Zen Boeddhisme die aan de basis ligt van met name de tradities van de martial arts in Japan. In de kern gaan alle vormen van martial arts uit van het principe van de inherente energie, die de Japanners ki en de Chinezen chi noemen. In China is de invloed van de Tao filosofie onmiskenbaar aanwezig in alle vormen van de Chinese martial arts tradities.

Ik had niet kunnen bevroeden dat kennismaking met de spirituele tradities van de Yoga filosofie in die levensfase van blijvende invloed in mijn leven zouden zijn. Voor mij zit de fascinatie voor Oosterse filosofie in het combineren van de bestudering van de mystiek-filosofische geschriften, een mentale exercitie en verrijking, maar ook het in praktijk brengen van de theorie, het beoefenen van dagelijkse meditatie.

Het Indiase heldenepos de Mahabharata, vier keer de omvang van de Bijbel en zeven keer die van Homerus, bevat vele filosofische overdenkingen. De beroemdste is ongetwijfeld De Bhagavad Gita, het Lied van de Heer. Het is zo'n juweel net als de Bergrede in het Nieuwe Testament; als de passage in de Ilias waar Priamus het hart van Achilles weet te vermurwen om het lijk van zijn zoon Hector vrij te geven. In de Bhagavad Gita is Heer Krishna, de wagenmenner van Arjuna, die het startschot moet geven voor het begin van een wrede oorlog waarin hij het tegen zijn verwanten en voormalige leermeesters moet opnemen. Onmogelijke morele dilemma's dienen zich aan, "Hoe te handelen?" Daar draait alles om. De hele Yoga filosofie wordt in de diepste diepten verkend in een sublieme samenspraak tussen Krishna, de vertegenwoordiger van het Goddelijke, en Arjuna, de ziel op zoek naar geestelijke bevrijding.

Hans Doodkorte (1951), begon ooit als docent Engels in het voortgezet onderwijs na een studie aan de RUG. In het VO heeft hij op alle niveaus lesgegeven en alle stadia van het schoolleiderschap doorlopen. Als ZZP'er actief als matchmaker en verbinder daarbij geïnspireerd door een levenslange fascinatie voor Oosterse vechtkunst en filosofie. De actieve beoefening daarvan tot op heden is een voortdurende ontdekking naar de diepe invloed van bewegen op alle facetten van het menszijn.

Dinsdag 28 januari 2020, Tresoar, Boterhoek 1 Leeuwarden
Aanvang 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur. Entree € 5,=
Reserveren is aan te bevelen. Zonder reservering is er geen
garantie op een plaats. info@filosofie.frl

WAT INSPIREERT JOU

JOSE ORTEGA Y GASSET FILOSOOF VAN LEVEN EN LIEFDE

José Ortega y Gasset: voor zover men deze Spaanse filosoof (1882-1955) nog kent dan is het om zijn boek, 'De opstand der horden'. Maar weinigen weten dat dit boek slechts een sociologisch buitenbeentje is binnen een immens gevarieerd en sprankelend geschreven filosofisch oeuvre, met als inzet niets minder dan een radicale hervorming van de Europese filosofie. In dat streven stond hij zeker niet alleen: vanaf Schopenhauer, Kierkegaard, Nietzsche en Heidegger tot en met het postmodernisme heeft men geprobeerd de filosofie, en daarmee de Europese cultuur, te bevrijden van bepaalde diepwortelde vooroordelen over het denken, de wereld en de mens. Maar in mijn beleving is Ortega de enige die er werkelijk in slaagt om de Oudgriekse ban te doorbreken. Hij heeft mijn leven dan ook op een beslissende wijze op nieuwe grond gezet. En wel precies de grond waarop wij ons altijd al bevinden: de grond van de werkelijkheid zoals deze concreet gebeurt, hier ter plekke. Daarmee slaat Ortega ook een brug tussen westerse filosofie en oosterse spiritualiteit.

Uit mijn lezing zal blijken hoe Ortega inmiddels al 30 jaar lang een bron van inspiratie is voor hoe ik zelf denk en leef en schrijf. Ook zal duidelijk worden hoezeer zijn denken juist vandaag, in het mondiale multiculturele dorp van de 21e eeuw, relevanter is dan ooit. Het zal een lezing zijn als een muziekstuk: in vier stemmingen!

Drs. Jan Warndorff is in 1996 afgestudeerd aan de Universiteit voor Humanistiek met een scriptie over José Ortega y Gasset. In 2017 verscheen zijn boek, '*Geen idee: filosofie van het boerenverstand*'. Daarin ontvouwt hij een stimulerende levensvisie op basis van wat iedereen eigenlijk allang weet, met referentie aan het boeddhisme, Ortega y Gasset, Teilhard de Chardin en St Exupery's De Kleine Prins. De moraal van het verhaal: zie van zoveel mogelijk, zoveel mogelijk te houden. www.janwarndorff.nl

Uit de recensies:

"Zelden lees je zoveel oprechte verwondering terug in een filosofische publicatie" (4-sterren recensie in Trouw, 10 mei 2017).

"Een verrassend en fris boek over wat 'het leven' eigenlijk is" (Marjoleine de Vos in NRC Handelsblad, 4 augustus 2017).

Dinsdag 18 februari 2020 Tresoar, Boterhoek 1 Leeuwarden
Aanvang 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur. Entree € 5,=
Reserveren is aan te bevelen. Zonder reservering is er geen
garantie op een plaats. info@filosofie.frl

Pakweg 2500 jaren filosofie vormen een vrijwel onuitputtelijke bron van inspiratie. We roepen de hulp in van Muze Kalliope, de muze van filosofie, schrijfstift en perkamentrol, en gaan grasduinen in het rijke gebied van de filosofie en ons laten inspireren door inzichten van filosofen.

KALLIOPE

De oude Grieken gingen ervan uit dat goddelijke, eeuwige, onzichtbare ideeën rondzweefden in de werkelijkheid. De Muzen, negen gespecialiseerde godinnen en de dochters van Zeus en Mnemosyne, hadden het beheer over deze ideeën.

Als een sterfelijke mens gebrek had aan frisse ideeën, was het verstandig om een wandeling te maken in de natuur, en oren, ogen, neus en wat ook maar wijd open te zetten. Als je geluk had, werd je dan een mooi, fris idee ingeblazen door een van de Muzen: je werd 'geïnspireerd', en kon weer verder, soms zelfs in een onverwachte, nieuwe richting.

Wij, moderne burgers, gaan ervan uit dat we ideeën zelf bedenken, en als we een idee 'krijgen', beschouwen als privébezit. Maar in ons moderne taalgebruik klinkt het verleden door: je 'krijgt een idee', maar kun je iets krijgen wat niet al bestaat? En in woorden als 'muziek' en 'museum' zijn de Muzen nog duidelijk te herkennen.

Wij zijn over het algemeen meer gericht op het resultaat dan op het proces. We zijn blij met een goed idee, maar hebben vaak geen idee hoe we eraan zijn gekomen: het 'kwam uit de lucht vallen' of 'borrelde op'. En ook bij ons spelen muziek, geschiedenis, poëzie, en wat dies meer zij, de werkerreinen van de afzonderlijke Muzen, nog een belangrijke rol bij inspiratieprocessen.

De Muzen zijn niet dood (dat kan ook niet, want goden zijn onsterfelijk), maar ze zijn wellicht met hun tijd meegegaan en van gedaante veranderd.

We gaan ze opzoeken. We gaan op zoek naar inspiratie. En we gaan goed opletten hoe we geïnspireerd worden, want hoe meer inzicht je hebt in hoe dingen werken, hoe groter de kans dat je stuurman kunt worden van je eigen schip (vrij naar Nietzsche).

Drs. Ron Muijzer studeerde culturele antropologie in Nijmegen, met speciale aandacht voor psychologie en taalwetenschap. Na kortstondige carrières in de kinderspsychiatrie en op een ministerie is hij het onderwijs ingerold, en er niet meer uitgerold. Op dit moment begeleidt hij hoogopgeleide buitenlanders. In de afgelopen 35 jaar heeft Ron zich intensief beziggehouden met filosofie. Hij organiseert en begeleidt cursussen op dit gebied, sinds enkele jaren ook in eigen beheer (www.ronmijzer.nl).

Dinsdag 19 mei 2020 Tresoar, Boterhoek 1 Leeuwarden
Aanvang 20.00 uur, zaal open vanaf 19.30 uur. Entree € 5,=
Reserveren is aan te bevelen. Zonder reservering is er geen
garantie op een plaats. info@filosofie.frl